

СТАНОВИЩЕ

от д-р Ивелин Алдинов Моллов - доцент

Пловдивски университет "Паисий Хилендарски",
Биологически факултет, Катедра "Екология и ООС",

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент“
на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

по: област на висше образование: 4. Природни науки, математика и информатика
професионално направление: 4.3. Биологически науки
(Екология и опазване на екосистемите)

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 32 от 09.04.2024 г. и в интернет-страница на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ за нуждите на катедра „Екология и ООС“ към Биологически факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, като кандидати участват *гл. ас. д-р Весела Славчева Янчева* и *гл. ас. д-р Славя Тенчева Петрова* от катедра „Екология и ООС“ към Биологически факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

1. Общо представяне на процедурата и кандидатите

Със заповед № РД-21-1416 от 08.07.2024 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в ПУ по област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки (Екология и опазване на екосистемите), обявен за нуждите на катедра „Екология и ООС“ към Биологически факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

За участие в обявения конкурс са подали документи следните кандидати:

гл. ас. д-р Весела Славчева Янчева от катедра „Екология и ООС“ към Биологически факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“,

гл. ас. д-р Славя Тенчева Петрова от катедра „Екология и ООС“ към Биологически факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

Представеният и от двамата кандидати комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, и включва следните документи:

1. молба по образец до ректора за допускане до участие в конкурса;
2. автобиография по европейски формат;
3. диплома за висше образование с придобита образователно-квалификационна степен „магистър“ с приложение;
4. диплома за образователна и научна степен „доктор“;
5. списък на научните трудове;
6. научни трудове (копия на публикациите);
6. списък на цитиранията;
7. справка за съответствие с минималните национални и допълнителните факултетни изисквания;
8. анотации на материалите по чл. 65. от ПРАСПУ (на български и чужд език) с разширена хабилитационна справка, ако не е представена монография;

- 9.самооценка на приносите;
- 10.декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
- 11.удостоверение за трудов стаж;
- 12.документи за учебна работа;
- 13.документи за научноизследователска работа;
- 14.документи съобразно допълнителните изисквания на съответния факултет;
- 15.други документи.
- 16.комплект документи на хартиен носител от т.1 до т. 17 – 2 броя;
- 17.комплект документи от т. 1, 2, 6, 8, 9, 10 (евентуално посочване на други документи от т. 4, 5, 13, 14 и 15) на електронен носител - 2 броя.

Кандидатът *гл. ас. д-р Весела Славчева Янчева* е приложила общо 73 научни труда, 2 учебника и 2 учебни пособия и 4 научно-изследователски проекти. Кандидатът има 51 участия в научни конференции в страната и чужбина. Приемат се за рецензиране 66 научни труда, които са извън дисертацията и се отчитат при крайната оценка, 3 учебни помагала и 4 научноизследователски проекти. Не се рецензират 2 научни труда по дисертацията, 4 статии, използвани в конкурса за “главен асистент” (информацията не е предоставена от д-р Янчева и беше допълнително изискана от председателя на НЖ - проф. В. Гочев от отдел РАС на ПУ), една научна статия, с водещ автор гл. ас. д-р Славя Тенчева Петрова, поради установен висок процент на сходство (вж. по-надолу в текста), както и един учебник (№4 от списъка с учебниците), който не отговаря на изискванията за книга/учебник и е публикуван в сп “ZooNotes”. Гл. ас. д-р В. Янчева не е предоставила списък за публикациите си, с които е участвала в конкурса за заемане на АД “главен асистент”. След допълнително изисканата информация става ясно, че 4 от посочените от нея статии по критерий В.4. са вече използвани в конкурса за заемане на АД “главен асистент” (2 от тях не носят точки, а другите две носят общо 27 т., които се отнемат от общия брой по този показател). Освен това публикация №10 от списъка е със сгрешен квартал (не е Q2, както е посочила кандидатът, а Q3 и съответно носи само 15 т.). Поради тази причина от критерий В се отнемат общо 32 т. Аз лично отдавам този пропуск от страна д-р Янчева на разсеяност, техническо недоглеждане и неправилно разпределение на статиите, които представя в конкурса между отделните критерии в професионално направление 4.3., имайки предвид високия брой статии, които представя за конкурса, и многократно надвишеният общ брой точки по критерий Г (530 т.).

Кандидатът *гл. ас. д-р Славя Тенчева Петрова* е приложила общо 43 научни труда, 2 монографии, 1 книга, 3 глави от книги, 4 учебника и 9 учебни пособия и 19 научноизследователски проекти. Кандидатът има 71 участия в научни конференции в страната и чужбина. Приемат се за рецензиране 31 научни труда, които са извън дисертацията, 1 книга, и се отчитат при крайната оценка 3 учебника и 8 учебни помагала и 4 научноизследователски проекти. Не се рецензират 3 научни труда по дисертацията и 6 научни труда използвани в предишен конкурс за заемане на АД “главен асистент”. Не се рецензират трите глави от книги (№ Г.8.1., Г.8.2. и Г.8.3.), тъй като първата (№Г.8.1.) показва много висок процент на сходство (44,92%), а другите две (Г.8.2. и Г.8.3.) не отговарят на критерия залегнал в закона. Съгласно ЗРАСРБ, “глава от книга” е обособено подразделение от основния текст на научен труд, който има научен редактор и/или научни рецензенти, и в което се разглежда отделен проблем или въпрос от общата тема, дефиниран в заглавието или означен с номер, публикуван в непериодично научно издание, което притежава съответно ISSN или ISBN. Приложените публикации са публикувани в сборник от статии, в периодичното издание ZooNotes и по смисъла на закона не са “глава от книга”. Не се рецензират: 3 публикации, под номера в документите Г.7.22, Г.7.23 и Г.7.26, поради установено сходство над 20% (Г.7.22 - 25,17%; Г.7.23 - 31,38%; Г.7.26. - 34,61%) - всички публикувани в списанието Ecologia Balkanica. Тъй като гл.ас. д-р В. Янчева е съавтор в статия Г.7.26., тя няма да се разглежда и при смятането на нейните точки. Представените две монографии по показател Г.5, оценени по съдържание

и определение, съгласно ЗРАСРБ, според мен не отговарят на изискванията на ЗРАСРБ. Според закона за “монография” се разглежда публикувано научно издание, което съдържа пълно и всестранно изследване на определен предмет, проблем или личност, написано от един или от няколко автори, придържащи се към един и същ възглед. Монографията е научен труд, който не повтаря или обобщава съществуващото знание, който има научен редактор и/или научни рецензенти, притежава ISBN и е в обем не по-малък от 100 стандартни страници с 1800 знака на страница. Тя съдържа разгърнато съдържание, изчерпателна библиография, като в текста има позовавания на други научни трудове. Първата представена монография (Зелената система на град Пловдив – екологични аспекти на развитието и адаптацията при някои дървесни видове) е по-скоро обобщение на вече публикувани данни и не отговаря напълно на изискванията на закона. Втората (Paleo-ecological reconstruction of Perunika village region (Bulgaria): Molluscs (Mollusca: Gastropoda, Bivalvia) as indicators for the paleoenvironment) е с обем 80 стр., което е под изискуемия минимум според закона, а и на практика съдържа вече публикувана от автора информация, и не на последно място - пълният текст липсва в комплекта материали. Не се рецензира учебникът “Биологично земеделие и агробιοразнообразие”, тъй като той е в област на висше образование “6. Аграрни науки и ветеринарна медицина” и не е по тематиката на конкурса, както и учебното помагало “Усъвършенствани технологии за обработка и анализ на големи масиви от данни”, което също е извън тематиката на конкурса. От научно-изследователските проекти рецензирам само проект № BG-RRP-2.004-0001-C01, проект № КП-06-ОПР 03/12, проект № КП 06 Н65/13 и проект № BG161PO003-1.2.02-0042-C0001, който е посочен в таблицата за изпълнение на кандидата два пъти с различни задания, но тъй като се касае за един и същи проект, го броя само веднъж. Проект с номер №КП-06 Н76/11; проект със заглавие „Селекция, агротехника и семепроизводство на културни растения“; проект със заглавие „Изготвяне на анализ на влиянието на селското стопанство върху състоянието на околната среда и климатичните промени“; проект със заглавие „Разработване на системи за взаимно отглеждане с камелина за повишаване на добива и качествените параметри на местните недостатъчно използвани култури (SCOOP)“; проект със заглавие “Circularity in mixed crops and livestock farming systems with emphasis on climate change mitigation and adaptation”; проект със заглавие „Stacking of ecosystem services: mechanisms and interactions for optimal crop protection, pollination enhancement and productivity - EcoStack“; както и Национална научна програма „Интелигентно растениевъдство“ към МОН са в област на висше образование “6. Аграрни науки и ветеринарна медицина” и не са по тематиката на конкурса. Проекти с номера №BG05M2OP001-2.011-0001 (който е посочен два пъти); №ВМР 1/1.1/2145/2017; проект със заглавие “Integrating paleontology into Bulgarian classrooms; an inquiry-based STEM workshop for teachers of grades 2-8, and development of resources” и проект със заглавие “The fabric of tesserae – what makes the mosaics” са извън тематиката на конкурса, тъй като попадат в професионално направление “1.3. Методика на обучението по...”. За договор № 00740-L0107-020.118 към НАТУРА 2000 не са предоставени никакви доказателствени материали.

В заключение мога да кажа, че и двамата кандидати са дългогодишни преподаватели в катедрата и със сигурност притежават нужната квалификация за заемане на академичната длъжност „доцент“. Материалите, които представят в конкурса многократно надхвърлят минималните национални изисквания според ЗРАСРБ, както и вътрешният правилник на Биологически факултет към ПУ “Паисий Хилендарски”.

2. Обща характеристика на дейността на кандидатите

Обща характеристика на преподавателската и научната дейност на гл. ас. д-р Весела Янчева

Гл. ас. д-р Весела Янчева води лекции и упражнения по четири задължителни дисциплини в бакалавърска степен на обучение: “Аквакултури”, “Екологична токсикология”, “Замърсяване на водите”, и “Климатология и хидрология” в две специалности към Биологичес-

кия факултет на Пловдивския университет и една специалност във Философско-историческия факултет. Тя преподава и дисциплината “Управление на водните ресурси” в магистърска степен и отговаря за седем избираеми дисциплини в двете образователни степени, както и е разработила нова факултативна дисциплина - “Методични указания за разработването на дипломна работа”. За учебната 2023/2024 г. тя има 690 часа аудиторна заетост само в бакалавърска степен и води три задължителни дисциплини във филиала в Кърджали.

Д-р В. Янчева е съавтор на три учебни помагала, включително два учебника, и успешно е извела пет дипломанти (по приложеният списък). Участва активно в организационните комитети на научни конференции и различни комисии в работата на Биологически факултет, включително по комисиите по акредитация, международна дейност, подбор на студенти и етично отношение към опитни животни. Тя е и Еразъм координатор на Биологическия факултет от 2020 г. Гл. ас. В. Янчева е водещ автор в 44% от публикациите си, има индекс на цитиране по Скопус (H-index) 12 и участва в 15 проекта, като ръководи и координира четири от тях, основно в областта на водната токсикология.

Публикациите на кандидата могат да бъдат класифицирани по следният начин (от анализа е изключена публикации № 3,4,7,9 и 55 от списъка, поради споменатите по-горе причини):

- по вид: статии – 64 броя; доклади – 4 броя;
- по значимост - статии в издания с импакт-фактор – 28 броя; публикации с SJR – 41 броя), по място на публикуване (статии в реферирани международни списания – 24 броя, статии в национални списания – 40 броя; доклади в трудове на национални научни конференции, сесии и семинари – 4 броя.

По отношение на цитиранията гл. ас. Янчева представя 323 цитирания в бази данни Scopus и WoS, които носят общо 646 точки. Кандидата е представила още 61 цитирания в други бази данни, които обаче не носят точки и са изключени от анализа.

Обща характеристика на преподавателската и научната дейност на гл. ас. д-р Славея Петрова

Гл. ас. д-р Славея Петрова води лекции и упражнения по четири задължителни дисциплини в бакалавърската степен: “Основи на палеонтологията”, “Геология и петрография”, “Почвознание и замърсяване на почвите”, и “Екология и опазване на природната среда” в четири специалности към Биологическия факултет на Пловдивския университет, както и води дисциплината “Геоморфология и Почвознание” във Философско-историческия факултет. Тя отговаря и за избираеми дисциплини и една факултативна. Води 3 дисциплини в магистърски програми в БФ на ПУ. През учебната 2023/2024 година има 1006 часа аудиторна заетост (всъщност учебната ѝ натовареност за последните 4 години е много над 1000 учебни часа) и води занятия и в двата филиала на университета в Кърджали (10 дисциплини) и Смолян (3 дисциплини). Отделно колегата работи на втори трудов договор в Аграрен университет - Пловдив. Моето лично мнение е, че такава учебна натовареност е твърде голяма за един човек, работещ на две места.

Д-р С. Петрова е ръководила 22 дипломни работи в бакалавърска степен и 14 в магистърска степен. Участвала е в 71 международни и национални научни форуми и е активен член на различни комисии, включително Комисия за акредитация и Комисия по качество. Тя е водещ автор в 50% от своите публикации и има индекс на цитиране (H-index) в Скопус - 8. Приносите ѝ в научната област са свързани с темата на дисертационния ѝ труд, като част от резултатите са получени под ръководството на покойната проф. Юркова. Основните ѝ приноси са в областта на екологията на природни екосистеми, замърсяване на въздух и почви, както и не малка част са извън областта на конкурса, тъй като попадат в област на висше образование “б. Аграрни науки и ветеринарна медицина” и са в областта на земеделието, включително експерименти с различни земеделски култури като тютюн, сорго и домати.

Публикациите на кандидата могат да бъдат класифицирани по следният начин (от анализа са изключени трите глави от книги (№ Г.8.1., Г.8.2. и Г.8.3.) и публикации № Г.7.22, Г.7.23 и Г.7.26 и 55 от списъка, поради споменатите по-горе причини):

- по вид: статии – 31 броя; доклади – 0 броя;
- по значимост - статии в издания с импакт-фактор – 20 броя; публикации с SJR – 31 броя), по място на публикуване (статии в реферирани международни списания – 15 броя, статии в национални списания – 16 броя. Прави лошо впечатление гоемият брой статии публикувани в сп. “Ecologia Balkanica” - 11 броя (плюс трите, които изключих от анализа поради по-горе изброените причини - общо 14 броя), където кандидата е технически редактор.

По отношение на цитиранията гл. ас. Петрова представя 265 цитирания в бази данни Scopus и WoS, които носят общо 530 точки. 9 от цитиранията в приложения списък обаче или се дублират (III.5 - дублира III.4; XXI.7 - дублира XXI.6;), или не се откриват в базите данни Scopus и WoS (I.10.; IX.3; IX.7; IX.9; XVII.7; XXIII.18; XXIV.2), за това премахвам 18 точки.

След тези корекции, покриването на минималните наукометрични изисквания от двата кандидата изглежда така:

Група от показатели	Изискуеми минимални точки	Изпълнение гл. ас. В. Янчева	Изпълнение гл. ас. С. Петрова
А	50	50	50
В	100	85	120
Г	200	530	417
Д	50	646	512
Е	-	98,66	136
Общо	400	1409,66	1235

И двата кандидата покриват минималните специфични изисквания на Биологически факултет към ПУ “Паисий Хилендарски”.

Общият брой точки (както и общият брой статии, и H-index по Скопус) на гл. ас. Янчева е значително по-голям от този на гл. ас. Петрова и въпреки недоглеждането от нейна страна относно статиите, използвани в конкурса за заемане на АД “главен асистент” и неправилното разпределение на представените в конкурса статии (между критерий В и Г), смятам, че тя има повече качества, възможности и авторитет за заемане на АД “доцент”.

3. Критични забележки и препоръки

Гл. ас. д-р Весела Янчева има много добре формиран и ясно изразен научно-изследователски профил, в областта на водната екотоксикология. Той определя както нейната учебна, така и научно-приложната дейност в катедрата. Прави силно впечатление, че д-р Янчева продължава да се развива в областта на водната токсикология, като участва в множество обучения по програмата “Еразъм+” и международни сътрудничества с водещи изследователи в областта от Европа. Тя е уважаван учен в научната област в Европа и Света, което личи, както от многото ѝ участия научни форуми в България и чужбина, където популяризира резултатите от нейната работа, но и от множеството цитати на научните ѝ трудове, които получава всяка година. Това е несъмнено доказателство за тежестта ѝ като учен на световно ниво в областта на екологичната токсикология. Тя е уважаван и обичан преподавател от студентите на които преподава.

Мога да препоръчам на гл. ас. Весела Янчева да полага повече внимание и старание при оформянето на документацията и научните си трудове при участие в конкурси за заемане на академични длъжности за в бъдеще.

При гл. ас. д-р С. Петрова липсва ясно очертана изследователска насока. Прави неприятно впечатление лутането ѝ от тематика в тематика в научната ѝ работа през годините - за

мърсяване на въздуха, палеоекология и палеонтология, почвознание и замърсяване на почви, аграрни науки, управление на отпадъци, а напоследък и екосистемни услуги и устойчиво развитие. Това е отразено дори в проектите, в които е участвала и учебните помагала, които е издавала през годините. Прави също много неприятно впечатление, че в няколко от нейните научни трудове беше установен висок процент на сходство. Такова през годините съм установявал и в дипломни работи на ръководени от нея дипломанти на вътрешни защиты, което показва модел на работа. Прави лошо впечатление също високият брой представени публикации (над 45% от изброените в списъка), които са публикувани в сп. "Ecologia Balkanica", където тя участва, като технически редактор и изготвя PDFите на публикуваните статии.

Препоръчвам на кандидата публикационна дейност в повече списания извън България и извън издателството на MDPI.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от двата кандидата **отговарят на** изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

И двата кандидата в конкурса **са** представили **достатъчен** брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“ и АД „главен асистент“ (с изключение на гл. ас. Янчева, където не беше представен списък на публикациите, изпълчвани за заемане на АД „главен асистент“, а оставащите представени статии са неравномерно разпределени между критерии В и Г, което доведе до падане на броя точки по критерий В под минималният изискуем, според закона брой). В работите и на двата кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили международно признание като представителна част от тях са публикувани в списания и научни сборници, издадени от международни академични издателства. Теоретичните им разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на и на двете **е несъмнена**.

Постигнатите от и от двамата кандидати резултати в учебната и научно-изследователската дейност, съответстват на минималните национални и допълнителните изисквания на Биологически факултет, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **положителна** оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Биологически факултет при Пловдивски университет "Паисий Хилендарски" за избор на **гл. ас. д-р Весела Славчева Янчева** на академичната длъжност „доцент“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по: област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки (Екология и опазване на екосистемите).

05.09.2024 г.

Изготвил становището:

(доц. д-р Ивелин

Моллов)